



Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2016 m. birželio 13 d.
(OR. en)

9226/16

ECOFIN 466
UEM 212
SOC 330
EMPL 226
COMPET 300
ENV 345
EDUC 201
RECH 192
ENER 208
JAI 456

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Komisijos dok. Nr.: 9140/16 ECOFIN 431 UEM 181 SOC 295 EMPL 191 COMPET 268 ENV
312 EDUC 168 RECH 160 ENER 173 JAI 418 - COM(2016) 343 final

Dalykas: Rekomendacija dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl 2016 m.
Rumunijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl
2016 m. Rumunijos konvergencijos programos

Delegacijoms pridedamas pirmiau nurodytas Komisijos pasiūlymu (dok. COM(2016) 343 final)
grindžiamas Tarybos rekomendacijos projektas, kurį peržiūrėjo ir dėl kurio susitarė įvairūs Tarybos
komitetai.

TARYBOS REKOMENDACIJA

... m. ... d.

dėl 2016 m. Rumunijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2016 m. Rumunijos konvergencijos programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo¹, ypač į jo 9 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadą,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

¹ OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

kadangi:

- (1) 2015 m. lapkričio 26 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2016 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. 2016 m. kovo 17–18 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino metinėje augimo apžvalgoje nustatytus prioritetus. 2015 m. lapkričio 26 d. Komisija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011² priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą, kurioje Rumunija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą.
- (2) 2016 m. Rumunijos ataskaita paskelbta 2016 m. vasario 26 d. Joje įvertinta Rumunijos pažanga, padaryta įgyvendinant 2015 m. liepos 14 d. Tarybos priimtas šaliai skirtas rekomendacijas ir siekiant nacionalinių tikslų pagal strategiją „Europa 2020“. Į ją įtraukta ir nuodugni apžvalga pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį. 2016 m. kovo 8 d. Komisija pateikė nuodugnios apžvalgos rezultatus. Komisijos analizė leidžia daryti išvadą, kad Rumunijoje nėra susidaręs makroekonominis disbalansas;
- (3) 2016 m. balandžio 28 d. Rumunija pateikė 2016 m. nacionalinę reformų programą ir 2016 m. konvergencijos programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

² 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

- (4) į atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas atsižvelgta sudarant 2014–2020 m. Europos struktūrinių ir investicijų fondų programas. Kaip numatyta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013³ 23 straipsnyje, Komisija, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą, gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimų. Kaip naudotusi šia nuostata, Komisija išsamiau nurodė Priemonių, kuriomis Europos struktūrinių ir investicijų fondų veiksmingumas siejamas su patikimu ekonomikos valdymu, taikymo gairėse;
- (5) trečioji mokėjimų balanso finansinės paramos programa (2013–2015 m.) baigta vykdyti 2015 m. rugsėjo mėn., neatlikus užbaigtos peržiūros. Trečioji oficiali peržiūros misija (2015 m. birželio 16–30 d.), kurios tikslas buvo įvertinti programos sąlygų įgyvendinimą, neužbaigta. Nors keliose srityse padaryta tam tikra pažanga, pagrindinėse politikos srityse pasiekti dabartinės ir ankstesnės programų rezultatai suprastėjo. Priežiūra po minėtos programos įgyvendinimo, pradėta vykdyti 2015 m. spalio 1 d., bus tęsiama tol, kol bus grąžinta bent 70 % paskolų, suteiktų pagal pirmąją mokėjimų balanso programą, t. y. bent iki 2018 m. pavasario;

³ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

- (6) šiuo metu Rumunijai taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis. 2016 m. konvergencijos programoje Vyriausybė numato nominaliojo balanso pablogėjimą nuo -0,7 % BVP 2015 m. iki -2,9 % BVP 2016 m. ir 2017 m. Manoma, kad struktūrinis balansas taip pat pablogės. Programoje numatoma nukrypti nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo – 1 % BVP struktūrinio deficito, – kuris buvo pasiektas 2014 m. ir 2015 m., ir neplanuojama iki jo sugrįžti programos laikotarpiu. Konvergencijos programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP programos laikotarpiu išliks žemesnis nei 40 %.
- Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, yra tikėtinas 2016 m. ir šiek tiek palankus 2017 m. Remiantis Komisijos 2016 m. pavasario prognoze, esama rizikos, kad bus didelių nukrypimų ir 2016 m., ir, jeigu politika nesikeis, 2017 m. Be to, Komisijos 2016 m. pavasario prognozėje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas 2017 m. bus 3,4 % BVP, t. y. viršys Sutartyje numatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Remdamasi konvergencijos programos vertinimu ir atsižvelgdama į Komisijos 2016 m. pavasario prognozę, Taryba mano, kad esama rizikos, jog Rumunija nesilaikys Stabilumo ir augimo pakto nuostatų. Todėl siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi nuostatų 2016 m. ir 2017 m., reikės papildomų priemonių;
- (7) Rumunijos fiskalinė sistema teoriškai yra patikima, tačiau ji nėra veiksmingai taikoma praktiškai. Vykdamas įprastą biudžeto procedūrą nebuvo inicijuota ir priimta nė viena iš dabartinių deficitą didinančių fiskalinių priemonių. 2015 m. buvo pažeistas reikalavimas įtraukti Finansų ministerijos patikrintą poveikio vertinimą, skirtą naujoms teisėkūros iniciatyvoms, kurios didina valstybės išlaidas arba mažina valstybės pajamas, laikytis viršutinių išlaidų ribų ir pasiūlyti pajamų sumažėjimo kompensacines priemones. Faktiškai Fiskalinei tarybai duodama labai mažai laiko reaguoti į biudžeto pasiūlymus, o į jos nuomonę ir rekomendacijas nepakankamai atsižvelgiama. 2016 m. Biudžeto įstatyme nustatytas 2,95 % BVP fiskalinio deficito tikslas, dėl to bus daug nukrypta nuo vidutinio laikotarpio tikslo. Tai nukrypimas nuo nacionalinės fiskalinės sistemos;

- (8) siekiant pagerinti mokesčių surinkimą ir mokestinių prievolių vykdymą, įgyvendinama keletas priemonių. Jos apima privalomus kasos aparatus, sugriežtintas atsiskaitymo grynaisiais pinigais taisykles, naują PVM registravimo tvarką, aktyvesnį mokesčių institucijos (ANAF) vykdomą auditą ir tęsiamą šios institucijos pertvarką. Tačiau didelis mokesčių slėpimo mastas ir žemas mokestinių prievolių vykdymo lygis vis dar kelia problemų. Nedeklaruojamas darbas ir nedeklaruojamas darbo užmokestis ir toliau neigiamai veikia mokestines pajamas ir iškreipia ekonomiką. Priemonių, įskaitant tas, kurias taiko darbo inspekcija ir kuriomis siekiama sumažinti nedeklaruojamą darbą, veiksmingumas išlieka ribotas;
- (9) vyrų ir moterų pensinio amžiaus išlyginimo įstatymas Parlamente svarstomas nuo 2013 m. Jį priėmus labai padidėtų vyresnio amžiaus moterų dalyvavimas darbo rinkoje, sumažėtų vyrų ir moterų pensijų skirtumas ir sumažėtų vyresnio amžiaus moterų skurdo rizika;
- (10) 2015 m. darbo rinkos sąlygos pagerėjo. Nedarbo lygis mažas ir užimtumo lygis auga. Ilgalaikio nedarbo lygis žemesnis už ES vidurkį. Tačiau lieka didelių problemų, ypač susijusių su didele nesimokančio, nedirbančio ir mokymuose nedalyvaujančio jaunimo dalimi, o informavimo galimybės, siekiant juos veiksmingai įtraukti į veiklą, yra ribotos;
- (11) nepaisant privalomo informacijos apie laisvas darbo vietas perdavimo nacionalinei užimtumo agentūrai, pastaroji vangiai teikia individualiems darbo ieškančių asmenų poreikiams pritaikytas paslaugas ir darbdaviams siūlo nedaug paslaugų. Priimta konkrečioms poreikiams pritaikytos paramos teikimo įvairių kategorijų bedarbiams tvarka, tačiau ji dar neįgyvendinta. Užimtumo ir socialinės tarnybos bendradarbiauja labai ribotai, todėl didinti socialinės paramos gavėjų aktyvumą yra dar sunkiau;
- (12) minimalus darbo užmokestis, kuris yra tarp mažiausių visoje Sąjungoje, nuo 2013 m. labai padidėjo, o dėl objektyvių jo nustatymo kriterijų stokos kyla neaiškumų. Sudaryta trišalė darbo grupė, kuriai pavesta parengti minimalaus darbo užmokesčio nustatymo reformą, tačiau ir toliau nėra aiškių gairių ar kriterijų, kuriais būtų atsižvelgiama į jos poveikį darbo vietų kūrimui, socialinėms sąlygoms ir konkurencingumui. Apskritai socialinis dialogas tebėra silpnas;

- (13) Rumunijos patiriama skurdo arba socialinės atskirties rizika yra viena didžiausių Sąjungoje. Aktyvesnis socialinės paramos gavėjų įtraukimas į darbo rinką yra labai ribotas, ypač kaimo vietovėse. Socialinis bazinis indeksas, kuriuo grindžiamos socialinių išmokų sumos, nėra reguliariai atnaujinamas pagal ekonominę padėtį, o tai per tam tikrą laiką gali neigiamai paveikti išmokų adekvatumą. Parlamentui priimti pateiktas Minimalių įtraukties pajamų įstatymas turėtų padėti tikslingiau paskirstyti išmokas ir pagerinti jų adekvatumą, taip pat aktyviau įtraukti minimalių įtraukties pajamų gavėjus į darbo rinką. Tačiau keliomis Vyriausybės kovos su skurdu paketo priemonėmis šį klausimą siekiama spręsti taikant integruotą požiūrį (švietimo, sveikatos apsaugos, būsto, socialinės apsaugos, transporto srityse);
- (14) švietimo srityje Rumunija vis dar patiria sunkumų. Kelios strategijos apima mokymąsi visą gyvenimą, profesinį rengimą ir mokymą, tretinį išsilavinimą ir mokyklos nebaigimą. Tačiau mokyklos nebaigusiu asmenų skaičius išlieka gerokai didesnis už ES vidurkį, iš dalies dėl to, kad labai vėluojama įgyvendinti 2015 m. patvirtintą strategiją. Prevencinės ir darbo su atsiliekančiais programos yra ribotos. Pažeidžiamos grupės, pvz., romai ir neturtingų šeimų vaikai, ir toliau patiria kliūčių, ypač kaimo vietovėse, norėdami gauti kokybišką išsilavinimą ir baigti mokyklą. Ankstyvojo ugdymo ir priežiūros srityje Rumunija ėmėsi veiksmų, kad padėtų palankių sąlygų neturintiems vaikams (3–6 m.) lankyti darželius. Ankstyvojo ugdymo paslaugų, skirtų 0–3 m. vaikams, teikimas tebėra ribotas. Neseniai priimto teisės akto nuostatos dėl ilgesnių vaiko priežiūros atostogų ir nepakankamos paskatos dirbti gali padidinti kliūtis moterims dalyvauti darbo rinkoje. Vidurinio profesinio rengimo ir mokymo įstaigų dalyvių skaičius viršija ES vidurkį, bet šių įstaigų nebaigusiu asmenų dalis išlieka didelė. Tretinį išsilavinimą įgijusių asmenų dalis didėja, tačiau aukštojo mokslo kokybė ir ryšys su darbo rinką yra riboti. Dalyvavimo suaugusiųjų švietimo programose lygis labai mažas;
- (15) Rumunijos sveikatos srities rezultatai yra prasti. Tiek vyrų, tiek moterų vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė gimstant yra gerokai trumpesnė už ES vidurkį. Galimybė gauti sveikatos priežiūros paslaugas ir pernelyg didelis naudojimasis priežiūra ligoninėse tebėra vienos iš svarbiausių problemų. Dėl plačiai paplitusio neoficialus atsiskaitymo mažas pajamas gaunantys asmenys turi mažiau galimybių gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Rumunija priėmė priemones, kuriomis siekia suteikti daugiau galimybių mažas pajamas gaunantiems pensininkams ir atokiose bei izoliuotose bendruomenėse gyvenantiems asmenims gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Kuriamas socialinių ir sveikatos priežiūros tarpininkų tinklas ir pateiktas pasiūlymas dėl bendruomenės paslaugų įstatymo projekto. Neįgalių asmenų deinstitutionalizavimas ir toliau kelia problemų;

- (16) Rumunija ėmėsi veiksmų, kad išspręstų mažo sveikatos priežiūros sistemos finansavimo ir jos neveiksmingo valstybės išteklių naudojimo problemas. Šios reformos apėmė sveikatos priežiūros sektoriaus įsiskolinimų padengimą, išlaidų vaistams tvarumo didinimą, e. sveikatos sprendimų diegimą, sveikatos priežiūros sistemos finansavimo gerinimą, strategijos, kuria siekiama išteklius iš priežiūros ligoninėje perkelti prevencinei ir pirminei priežiūrai, rengimą ir centralizuotas viešųjų pirkimų procedūras. Tačiau dėl administracinių pajėgumų stygiaus 2014–2020 m. nacionalinės sveikatos priežiūros strategijos įgyvendinimas užtruko. Visų pirma sveikatos priežiūros sistemos veiksmingumą riboja ligoninių sektoriaus modernizavimo vilkinimas ir perėjimas nuo stacionarinės prie ekonomiškesnės ambulatorinės sveikatos priežiūros;
- (17) pagrindiniai Rumunijos vystymosi skirtumai yra tarp miesto ir kaimo vietovių. Užimtumo, socialinės sritys, sveikatos priežiūros ir švietimo rezultatai kaimo vietovėse yra prastesni, ir žmonės turi daug mažiau galimybių mokytis, gauti medicininių, pagrindinių komunalinių ir viešųjų paslaugų dėl silpnų ir suskaidytų vietos administracinių pajėgumų. Tuo tarpu kaimo vietovių socialinį ir ekonominį vystymąsi riboja nepakankamai gerai išvystyta transporto infrastruktūra ir ribotas viešasis ir privatusis transportas, taip pat didelės važinėjimo į darbą išlaidos ir ribotos galimybės naudotis plačiajuosčio ryšio infrastruktūra. Maža pridėtinė vertė žemės ūkio srityje ir ekonomikos įvairinimo stoka kaimo vietovėse trukdo vystyti tvarią žemės ūkio ekonomiką. Didelė procentinė kaimo vietovių darbo jėgos dalis užsiima natūriniu arba pusiau natūriniu ūkininkavimu, kuris susijęs su paslėptu nedarbu arba neapmokamu šeimos darbu, mažu našumu ir skurdu. Kovos su skurdu pakete, kuris bus daugiausia finansuojamas ES lėšomis, numatomas integruotas kovos su skurdu, taip pat ir kaimo vietovėse, metodas. Yra planų sudaryti integruotas bendruomenių grupes, kurios teiks kelias integruotas paslaugas palankių sąlygų neturinčioms bendruomenėms, tačiau jie dar neįgyvendinti;

- (18) strateginė viešojo administravimo reformos sistema jau buvo sukurta 2014 m., tačiau 2015 m. ji buvo vangiai įgyvendinama. Siekiant padidinti viešojo administravimo veiklos skaidrumą ir našumą, 2016 m. priimtos kai kurios svarbios iniciatyvos. Tačiau vėluojant patvirtinti bendrą skaidrų požiūrį į žmogiškųjų išteklių valdymą, ypač dėl įdarbinimo ir (arba) paskyrimo, vertinimo, atlyginimų, karjeros galimybių visų kategorijų darbuotojams ir mokymo, sudaromos sąlygos pagrindines procedūras ir sprendimus taikyti savo nuožiūra. Kartu su nestabiliomis organizacinėmis struktūromis tai daro neigiamą poveikį valstybės tarnybos nepriklausomumui ir profesionalumui, taip pat jos veiksmingumui ir našumui. Sudėtingos administracinės procedūros, neveiksminga viešųjų pirkimų sistema ir plačiai paplitusi korupcija trukdo teikti paslaugas (įskaitant e. valdžios paslaugas) visuomenei ir įmonėms. Ir toliau nepakankamai taikomas strateginis planavimas, programų biudžeto sudarymas, konsultacijų praktika ir įrodymais pagrįstos politikos formavimas. Šios problemos trukdo įgyvendinti svarbią politiką daugelyje sričių, įskaitant veiksmingą turimų ES lėšų ir kitos finansinės paramos panaudojimą;
- (19) svarbiausiuose ekonomikos sektoriuose dominuojančių valstybės įmonių veiklos rezultatai paprastai yra nepakankamai geri. Šios įmonės ypač paplitusios svarbiausiuose infrastruktūros pramonės sektoriuose, joms tenka 44 % apyvartos ir 77 % užimtumo energetikos sektoriuje ir atitinkamai 24 % ir 28 % transporto sektoriuje. Skubus Vyriausybės potvarkis Nr. 109/2011 dėl valstybės įmonių bendrojo valdymo 2016 m. gegužės 10 d. tapo įstatymu; jis priimtas su pakeitimais, kuriais jis geriau suderinamas su tarptautine gerąja praktika. Rumunija vėl pradėjo samdyti profesionalius vadovus, kurie pakeis laikinąją vadovybę keliose valstybės įmonėse, tačiau pažanga lėtesnė, nei skelbta iš pradžių. Siekiant padidinti valstybės įmonių skaidrumą ir atskaitomybę, būtų naudinga sparčiau priimti metinį biudžetą ir patvirtinti bei skelbti audituotas metines finansines ataskaitas. Rengiamas naujas privatizavimo įstatymas. Tačiau jame gali būti nuostatų, prieštaraujančių įmonių valdymo teisės aktams. Ypač susirūpinimą kelia tai, kad gali sutapti privatizavimo specialiojo administratoriaus ir įmonės vadovybės atsakomybė;

- (20) nepaisant teisminių institucijų pastangų panaikinti aukšto lygio korupciją, korupcijos vis dar esama daugelyje ekonomikos sektorių, su ja susiję visų Vyriausybės lygių paskirtieji ir išrinktieji pareigūnai, taip pat viešųjų įstaigų valstybės tarnautojai ir darbuotojai. Įgyvendinamos esminės teismų reformos, tačiau didelis teismų darbo krūvis, teismo sprendimų nuspėjamumas ir tinkamas jų vykdymo užtikrinimas, taip pat teisminėms institucijoms daromas išorės spaudimas tebekelia susirūpinimą. Pagal bendradarbiavimo ir tikrinimo mechanizmą Rumunija gauna rekomendacijas dėl teismų reformos ir kovos su korupcija. Todėl šios sritys neįtrauktos į Rumunijai skirtas rekomendacijas;
- (21) finansų sektoriaus patikimumas pagerėjo. Tačiau sektorius išlieka pažeidžiamas nacionalinių teisinių iniciatyvų atžvilgiu. Neseniai priimtas skolos panaikinimo įstatymas, atgaline data taikomas dabartinėms paskoloms, gali sudaryti sunkumų tam tikroms kredito įstaigoms ir lemti silpnesnę kreditavimo veiklą. Šis įstatymas gali padidinti riziką finansų sektoriaus stabilumui ir tai gali turėti reikšmės visai ekonomikai. Kiti įvykiai, kurie gali neigiamai paveikti bankus, apima pasiūlymą konvertuoti paskolas užsienio valiuta į paskolas vietos valiuta ir kai kuriuos teismo sprendimus dėl nesąžiningų paskolų sutarčių sąlygų;
- (22) nepakankama arba prastos kokybės infrastruktūra – vienas problemiškesnių veiksnių vykdant verslą Rumunijoje ir kliūtis vykdyti prekybą ir plėtoti ekonomiką. Nepaisant pastaruoju metu pastebėto nedidelio pagerėjimo, Rumunija vis dar užima paskutinę vietą, palyginti su kitomis to paties regiono šalimis, vertinant pastebimą transporto ir telekomunikacijų infrastruktūros kokybę. Jos kelių ir greitkelių tinklas yra mažas, palyginti su kitų šalių tinklais ir šalies dydžiu. Pagrindinio transporto plano priėmimas ir susijusi geležinkelio reforma pakartotinai nukelta;

- (23) nuo 2008 m. viešosios investicijos mažėjo nepaisant didelių galimybių gauti finansavimą, ypač iš ES fondų. Ši tendencija pasikeitė 2015 m., tačiau prognozuojama, kad viešosios investicijos 2016 m. ir vėliau po truputį mažės, kadangi 2014–2020 m. programa dar nėra pradėta įgyvendinti visa apimtimi ir nėra rengiama pakankamai apgalvotų projektų. Rumunija pastaruoju metu deda nuolatinės pastangas, kad sustiprintų tarpžinybinį bendradarbiavimą, pertvarkytų viešųjų pirkimų sistemą ir pagerintų investicinių projektų planavimą ir įgyvendinimą. Vis dėlto viešųjų investicijų projektai dar nepakankamai parengti ir jiems gali būti padaryta išorės įtaka. Projektų atrankai vis dar trukdo vidutinio laikotarpio ir ilgalaikio planavimo bei strateginių prioritetų stoka, poreikis pasiekti susitarimą su keliais sprendimus priimančiais subjektais, Viešųjų finansų ministerijos Viešųjų investicijų vertinimo skyriaus riboti vykdymo užtikrinimo įgaliojimai ir atrankos kriterijų stoka vietos plėtros nacionalinėje programoje;
- (24) nepaisant labai pagerėjusio sąnaudų konkurencingumo ir prekybos veiklos rezultatų, Rumunijos su sąnaudomis nesusijęs konkurencingumas ir toliau kelia problemų. Struktūrinės kliūtys trukdo pereiti prie didesnės papildomos vertės ekonomikos ir riboja Rumunijos gebėjimą skatinti tvarų augimą. Sudėtingos administracinės procedūros, kintanti fiskalinė ir mokesčių politika bei silpna verslo aplinka ir toliau neigiamai veikia investicinius sprendimus. Didelis mokesčių slėpimo mastas ir nedeklaruojamas darbas mažina mokestines pajamas ir iškreipia ekonomiką. Galimybės mažosioms ir vidutinėms įmonėms gauti finansavimą lieka ribotos;

(25) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Rumunijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2016 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino konvergencijos programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat veiksmus, kurių Rumunija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Rumunijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES lygio priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą ES ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–4 rekomendacijose;

(26) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo konvergencijos programą; jos nuomonė⁴ pateikta visų pirma toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje,

⁴ Pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 9 straipsnio 2 dalį.

REKOMENDUOJA Rumunijai 2016–2017 m. imtis šių veiksmų:

1. 2016 m. riboti nuokrypį nuo vidutinio laikotarpio biudžeto tikslo ir 2017 m. užtikrinti 0,5 % BVP metinį fiskalinį koregavimą, nebent vidutinio laikotarpio biudžeto tikslas būtų pasiektas mažesnėmis pastangomis. Užtikrinti fiskalinės sistemos taikymą ir toliau stiprinti mokestinių prievolių vykdymą ir mokesčių surinkimą. Užtikrinti, kad teisėkūros iniciatyvos nepakenktų teisiniam tikrumui ir nekeltų rizikos finansiniam stabilumui. Jei būtina, priimti priemonės tokiai rizikai mažinti.
2. Stiprinti nacionalinės užimtumo agentūros paslaugas, skirtas darbdaviams ir darbo ieškantiems asmenims, visų pirma pritaikant paslaugas individualiems darbo ieškančių asmenų poreikiams, geriau jas susiejant su socialine parama, įskaitant socialines paslaugas, ir padedant agentūroje neregistruotam jaunimui. Konsultuojantis su socialiniais partneriais, nustatyti objektyvius minimalaus darbo užmokesčio nustatymo kriterijus. Imtis veiksmų, kad būtų užkirstas kelias mokyklos nebaigimui, ir teikti daugiau kokybiško švietimo paslaugų, ypač romams. Išlyginti vyrų ir moterų pensinį amžių.
3. Pažaboti neoficialų atsiskaitymą sveikatos priežiūros sistemoje ir užtikrinti daugiau galimybių gauti ambulatorinės priežiūros paslaugas. Stiprinti viešojo administravimo žmoniškųjų išteklių valdymo nepriklausomumą ir skaidrumą. Supaprastinti įmonėms ir visuomenei skirtas administracines procedūras. Stiprinti valstybės įmonių bendrąjį valdymą.
4. Suteikti daugiau galimybių naudotis integruotomis viešosiomis paslaugomis, plėtoti bazinę infrastruktūrą ir skatinti įvairinti ekonomiką, visų pirma kaimo vietovėse. Priimti ir įgyvendinti pagrindinį transporto planą. Stiprinti viešųjų investicijų projektų pirmenybės nustatymą ir rengimą.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*
